

HUMANISTIČNE KORESPONDENCE

*

HUMANISTIC CORRESPONDENCES

(Ljubljana, 27. maj–11. junij 2019 | Ljubljana, May 27–June 11, 2019)

*

V smislu humanističnega vedenja je, da povezuje svet v tistem, kar tvori njegove identitete in različnosti. Iskanje odgovornosti za dogajanja v svetu vse prepogosto pozablja, da sveta, kolikor nismo zmožni odgovarjati na vprašanja, ki nas bivanjsko zadevajo, sploh nimamo, kvečjemu kak polsvet ali nobensvet. Pisanje pesmi, branje knjig, izdelovanje podob, razstave slik, zidanje stavb, arheološke najdbe, gledališke predstave, glasbeni dogodki, ekrani, računalniki, telefoni, pisma, arhivi, muzeji, dnevniki zapiski, kritika, življenjepisi, rokopisi, potopisi, predavanja, poročila, razprave, razlage, vesti, molitve, prošnje, zaobljube ... so načini korespondiranja v bivanju, ki si ga delimo in nas morda deli, predvsem pa si ga podeljujemo. Nekaj takšnega sobivanja v pogovoru skušajo ponuditi »Humanistične korespondence«.

*

It is the nature of humanistic knowledge to entail the interweaving of the world with regard to its identities and its differences. The search for responsibility for contemporary occurrences in the world often forgets that—insofar as we are unable to respond to existentially concerned questions—we do not have a world at all, only perhaps a half-world or a non-world. Writing of poems, reading of books, creation of images, exhibitions of painting, building of edifices, archeological finds, theatre performances, musical events, screens, computers, telephones, letters, archives, museums, journal entries, critique, biographies, manuscripts, travel diaries, lectures, reports, discussions, explanations, news, prayers, pleas, promises... all these are ways of corresponding within existence, which we share and which perhaps divide us, but which—first and foremost—are bestowed upon us. The “Humanistic Correspondences” attempt to offer such cohabitation through conversation.

*

ponedeljek, 27. maj 2019, ob 16:30

Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko (*Gospodinjska ulica 8, Ljubljana*)

Dean Komel: »Uvodni nagovor ob pričetku humanističnih korespondence« | «Introduction to the Humanistic Correspondences»

27. 5.
16:30

Jeff Malpas: “In What Kind of World Do We Live?” | »V kakšnem svetu živimo?«

Predavanje in delavnica v angleškem jeziku. | Lecture and workshop in English language.

Avstralski filozof Jeff Malpas je trenutno zaslužni profesor na Tasmanski univerzi v Hobartu (Tasmanija). Poznan je po svojem delu na področju analitičnih in kontinentalnih tradicij, obenem je eden izmed vodilnih sodobnih filozofskih premišljevalcev pojmov kraja in prostora. Kot komentator se udeležuje v debatah glede sodobne etike in politike v tasmanskih in avstralskih medijih. Njegovo predavanje bo obravnavalo vprašanje sodobnega sveta kot sveta, ki ga obvladuje tehnologija: »Celo podnebna in okoljska kriza, ki grozi sodobnemu izkustvu, je na sebi posledica našega zanašanja na tehnologije fosilnih goriv, povezanega z neznansko in tehnološko pogojeno rastjo človeške populacije v zadnjih stotih letih. Potemtakem lahko rečemo, da je svet, kakršnega zdaj naseljujemo, tehnološki svet. To morda najjasneje potrjuje vseprisotnost sodobnega mobilnega telefona, ki ga lahko zagledamo v rokah skorajda vsakogar na planetu, od New Yorka do Nairobia, od Šanghaja do Sydneyja.«

*

Australian philosopher Jeff Malpas is currently Distinguished Professor at the University of Tasmania in Hobart, Tasmania. Known for his work across the analytic and continental traditions, Malpas has also been at the forefront of contemporary philosophical research on the concept of place. He is also active in commenting on issues of contemporary ethics and politics in the Tasmanian and Australian media. His lecture will address the question of contemporary world as a world dominated by technology: “Even the climatic and environmental crisis that looms large in contemporary experience is itself a consequence of our reliance on fossil fuel technologies coupled with the enormous and technologically-conditioned growth in human population over the last hundred or so years. We might say, therefore, that the kind of world we now inhabit is essentially a technological world. Nothing makes that clearer, perhaps, than the ubiquity of the contemporary mobile phone which is to be found in the hands of almost everyone on the planet from New York to Nairobi, Shanghai to Sydney.”

Moderator: Dean Komel

petek, 31. maj 2019, ob 19:00

Slovenska matica (*Kongresni trg 8, Ljubljana*)

31. 5.
19:00

Neža Zajc: Igla v mrku

Pogovor ob izidu pesniške zbirke.

Sodelujoči: Neža Zajc, Dean Komel, Denis Poniž, Brane Senegačnik

Rusistka in slovenistka dr. Neža Zajc, kot raziskovalka zaposlena na Inštitutu za kulturno zgodovino ZRC SAZU, avtorica številnih znanstvenih člankov in monografskih publikacij s področij bizantinskih in zgodnjekrščanskih študij, medievistike, semiotičnega jezikoslovja ter problematike zgodnjih in osebnih poetik, s svojo drugo pesniško zbirko, »Knjigo miniatur« *Igla v mrku*, pusti spregovoriti protislovne, narazen stremeče silnice sveta, znotraj katerih se najdeva, znotraj katerih se zgublja človekovo prebivanje, spriči končnosti, a z željo želje neskončnega, napoteno na neprestano premerjajoče, tehtajoče nastajanje razprtosti, na iskanje mere uravnoteženja, (če)tudi tistega brezmernega.

Moderator: Andrej Božič

ponedeljek, 3. junij 2019, ob 17:00

Nova univerza (*Mestni trg 23, Ljubljana*)

3. 6.
17:00

Jožef Muhovič: Vidno in nevidno

Pogovor ob izidu knjige.

Sodelujoči: Jožef Muhovič, Dean Komel, Črtomir Freljih

Znanstvena monografija Jožefa Muhoviča, likovnega teoretika, slikarja, rednega profesorja za likovno teorijo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani ter izrednega člana SAZU, je prvo izvorno sodobno delo o formalni likovni analizi. V uvodu knjiga opozarja, da je izkustvo umetniškega dela proces. Podobno kot njegovo ustvarjanje. Formalna likovna analiza je vstopni terminal zanj. Ker likovna umetnost komunikacija stalno in namerno otežuje, je formalna likovna analiza nenehno na preizkušnji, njeni prijemi in metode pa se morajo v hermenevitični konkretnosti vedno znova prilagajati novim okoliščinam, se prenavljati in spreminjati. Knjiga je, ker gre za likovno umetnost, bogato opremljena s slikovnim gradivom.

Moderator: Jurij Selan

torek, 4. junij 2019, ob 17:00

Nova univerza (*Mestni trg 23, Ljubljana*)

4. 6.
17:00

Ines Vodopivec: Vivitur ingenio

Pogovor ob izidu knjige.

Sodelujoči: Ines Vodopivec, Luka Vidmar, Eva Kodrič Dačić, Polona Tratnik

Znanstvena monografija Ines Vodopivec, univerzitetne diplomirane bibliotekarke in doktorice znanosti s področja umetnostne zgodovine, je prvo izvorno slovensko delo, ki sloni na večletnem raziskovalnem preučevanju originalnih tiskanih knjižnih del 16. stoletja. Vsebuje izbor, popis ter analizo nekaterih mojstrskih upodobitev – tj. ilustracij in okrasja tistega časa – v logičnem in kronološkem sosledju. Avtorica se osredotoča na tri vidike. Prvi je pogled evropskih provenienc in slogovnega razvoja tiskane knjižne ilustracije in okrasja v omenjenem stoletju. Drugi vidik obravnava avtorje likovnih predlog za tiskane knjige, ki jih še lahko zasledimo v ohranjenih knjigah na naših tleh in pri katerih lahko v njihovem ustvarjalnem opusu najdemo likovne predloge za knjižno grafiko. Tretji vidik obravnava vsebine in slogovne značilnosti grafičnih predlog z okoljem ter nenazadnje tudi grafični medij, v katerem je končna upodobitev nastala.

Moderatorica: Manca Erzetič

sreda, 5. junij 2019, ob 17:00

Nova univerza (*Mestni trg 23, Ljubljana*)

5. 6.
17:00

Ramsey Eric Ramsey: “Enduring the Humanities Again and Again” | »Brez prestanka pretrpevat humanistiko«

Predavanje in pogovor v angleškem jeziku. | Lecture and discussion in English language.

Ameriški filozof in komunikolog prof. dr. Ramsey Eric Ramsey, ki poučuje na Barrett, The Honors College v okviru Arizona State University (Phoenix, AZ, ZDA), avtor knjige *Dolga pot k bližini* (*The Long Path to Nearness*; 1998) in ob biologinji Lindi Wiener soavtor knjige *Dopuščati čudenje* (*Leaving Us to Wonder*; 2005), bo v predavanju spregovoril o vprašanju, kako lahko radikalna hermenevitična pripomore k trajnemu zagovoru humanistike, ne da bi ob kritiki dobesednosti podlegla *skrušnjavi* nostalgije ali zapirala temeljni besedi fundamentalizma. Ob kreativni uporabi pojma prebolevanja [twisting away] (skrušnjavi) obravnava štiri temeljne besede priskrbi interpretacije: poetični, pesmi, ob kateri preboleva skuša pokazati, kako naj kritika napreduje, ne da bi se ujela v poznane pasti, s kakršnimi se hermenevitično mišljenje nenehno sooča.

*

American philosopher and communication sciences scholar, Prof. Dr. Ramsey Eric Ramsey, who teaches at Barrett, The Honors College at the Arizona State University (Phoenix, AZ, USA), who has authored the book *The Long Path to Nearness* (1998) and—in collaboration with biologist Linda Wiener—co-authored the book *Leaving Us to Wonder* (2005), in his lecture address the question of how radical hermeneutic contributions to an ongoing defense of the Humanities by critiquing literalisms would not succumbing to the temptation to nostalgia nor falling into its own form of fundamentalism. Theoretically, four watchwords will be employed along with a creative use of the concept of twisting away (*Verwindung*) to provide an interpretation of a poem demonstrating how critique can proceed without falling into the familiar traps that seem to always await hermeneutic thinking.

Moderator: Andrej Božič

četrtek, 6. junij 2019, ob 17:00

Nova univerza (*Mestni trg 23, Ljubljana*)

6. 6.
17:00

Tina Bilban: Hvala za škarje

Pogovor ob izidu romana.

Sodelujoči: Tina Bilban, Sašo Dolenc

Roman *Hvala za škarje* dr. Tine Bilban, ki kot raziskovalka, pisateljica, urednica in literarna kritičarka deluje na preseku sodobne filozofije, literature in znanosti, odpira nekatere deficitarne teme slovenskega romanopisja, med njimi (filozofski) premislek sodobne znanosti ter odnosa družbe do novega znanja, ki ga prinaša znanost, in aplikacij, ki jih omogoča. Pri tem prepleta fikcijske in stvarne reference, zgodbo pa vzpostavlja skozi dialog med različnimi perspektivami – filozofsko, znanstveno in izkustveno –, ki omogočajo kompleksen vpogled v obravnavano tematiko. Tematizacija dialoga med znanostjo, filozofijo in družbo ter dialoga med umetnostjo, filozofijo in znanostjo bo osrednja nit pogovora ob izidu knjige.

Moderator: Dean Komel

petek, 7. junij 2019, ob 17:00

Nova univerza (*Mestni trg 23, Ljubljana*)

7. 6.
17:00

Harry Lehmann: “The Political Polarization of Liberal Democracies. A Model for the Analysis of the Current Situation” | »Politična polarizacija liberalnih demokracij. Model za analizo sodobne situacije«

Predavanje in pogovor v angleškem jeziku. | Lecture and discussion in English language.

Harry Lehmann je filozof, ki trenutno živi in dela v Berlinu v Nemčiji. Teoretsko se ukvarja s področji estetike, filozofije umetnosti, filozofije glasbe, sistemske teorije in družbene teorije. Njegovo predavanje zastopa tezo, da kriza liberalnih demokracij, kakršna se je pojavila v zadnjih letih, ni le politična kriza, temveč medijska kriza, ki jo je sprožil pojav novega medija komunikacije. Tako kot je izum tiskanja povzročil resne družbene prevrate, danes novi digitalni komunikacijski mediji povzročajo presežno komunikacijo, ki se odraža v naraščajoči politični polarizaciji družbe. Takšna polarizacija postavlja liberalne zahodne demokracije na preizkušnjo. V predstavitvi skuša avtor predstaviti model, ki bi lahko pomagal opaziti in razumeti mehanizme, kakršni so privedli do tovrstne politične polarizacije.

*

Harry Lehman is a philosopher currently living and working in Berlin, Germany. His area of theoretical work lies in the fields of aesthetics, art philosophy, music philosophy, systems theory, and social theory. His lecture proposes the thesis that the crisis of liberal democracies, which has emerged in recent years, is not a political crisis, but a media crisis triggered by the emergence of a new medium of communication. Just as the invention of printing produced social upheavals, so today the new digital communication media bring about a surplus-communication, which is reflected in a growing political polarization of society. Such a polarization also puts the liberal democracies of the West to the acid test. In his presentation, he would like to present a model that helps to describe and understand the mechanisms that have led to this political polarization.

Moderator: Jožef Muhovič

torek, 11. junij 2019, ob 18:00

Trubarjeva hiša literature (*Stritarjeva ulica 7, Ljubljana*)

11. 6.
18:00

Mateja Kurir: Arhitektura moderne in *das Unheimliche*

Predavanje in pogovor ob izidu knjige.

Sodelujoči: Mateja Kurir, Dean Komel

Knjiga *Arhitektura moderne in das Unheimliche* dr. Mateje Kurir, filozofinje in projektne vodje, prinaša skupno branje filozofije (Heidegger), psihoanalize (Freud) in arhitekture (Le Corbusier) na ravni tesnobe moderne. To grozljivo nedomačnost, ki jo označuje nemška beseda »das Unheimliche«, povezuje predvsem z domom in bivanjem v moderni, ki jo preči uveljavitev razsvetljenstva.

Moderatorica: Urška Jurman